

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Didaktikai Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Teológia mesteri

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Valorile iudeo-creştine în cultura epocilor antice și evul mediu Zsidó-keresztény értékek az ókori és középkori európai kultúrában						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Marton József						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Marton József						
2.4 Tanulmányi év	2014/15	2.5 Félév	II.	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	mesteri

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					10
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					15
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					15
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					6
Vizsgák					6
Más tevékenységek: szemináriumi dolgozatok, és egyéb dolgozatok megírásában konzultálás					6
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	58				
3.8 A félév össz-óraszama	42				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincs
4.2 Kompetenciabeli	• nincs

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• tábla, térkép, vetítő
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• tábla, térkép, vetítő

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Európa kultúrájának sajátosságainak, alakulásának, elsősorban keresztény gyökereinek ismertetése. • A hallgatók elsajátítják Európa középkori kultúrtörténetét, és ezen belül is nagy hangsúlyt fektetve abban a kereszténység szerepére. • Meghatározó személyek szellemi és lelki munkáinak, egyházi intézmények évszázadokat átfogó tevékenységeinek ismertetése. • Az „európai ember” identitásának gyökereire való rámutatás, ezen belül a keresztény értékek ismertetése.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • világtörténelmi és egyháztörténelmi ismeretek • európai kultúrértékek

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Azoknak az egyházi eseményeknek tárgyalása, melyek az európai kultúra fejlődését alapjaiban meghatározták. • Az Ó- és Újszövetség kapcsolatában a kereszténység és zsidóság közös vonásainak részletezése. • Olyan általános műveltséget is gyarapító tananyag bemutatása, mely minden apologetikus céltól mentesen a hallgatók helyes értéksemleletét formálja.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A zsidó- és keresztény értékek megismerése és értékelése a mindennapi életben

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<i>A zsidó és keresztény erkölcs térhódítása a Mediterránon</i>	előadás, magyarázat	család
<i>A keresztény eszmék kihatásai a gondolkodásra a Kr. u. első századokban.</i>	előadás, magyarázat	életvitel
<i>A személy fogalmának fejlődése a krisztológiai vitákban</i>	előadás, magyarázat	személy
<i>A népvándorlás és a „nemzetek” Európája</i>	előadás, magyarázat	kereszténnyé-levés
<i>A bencések és az európai civilizáció</i>	előadás, magyarázat	ora et labora
<i>Nagy Károly, az első „európai”</i>	előadás, magyarázat	theochratizmus
<i>Bizánc szerepe az európai szellem alakulásában</i>	előadás, magyarázat	bizánci értékek
<i>Európa társ-védőszentjei (Cirill és Metód, Brigitta, Sziénai Katalin, Edith Stein)</i>	előadás, magyarázat	életpélda
<i>Az „Ottók” Európája</i>	előadás, magyarázat	római jelleg
<i>A középkori szerzetesrendek szerepe Európa alakulásában</i>	előadás, magyarázat	iskolák
<i>A középkor igazságszolgáltatási rendszere</i>	előadás, magyarázat	fokozatos fejlődés
<i>Kereszténység és a gazdaság</i>	előadás, magyarázat	munka értékelése
<i>Tudomány: skolasztika</i>	előadás, magyarázat	arisztotelészi gondolkodás
<i>A középkori egyetemek</i>	előadás, magyarázat	autonómia
Könyvészet		
<ul style="list-style-type: none"> • BRAGUE, Rémi: <i>Európa</i>, PPKE, 1994. 		

- CANNING, Joseph, *A középkori politikai gondolkodás története 300–1450*, Osiris, Budapest 2002.
- ECO, Umberto: *Művészet és szépség a középkori esztétikában*, Európa Kiadó, Budapest 2002.
- GOFF, Jacques Le: *Az értelmiség a középkorban*, Osiris, Budapest 2000.
- HALECKI, O.: *Európa millenniuma, Századvég*, 2000.
- KLANICZAY Gábor: *Európa ezer éve: a középkor I-II.*, Osiris Kiadó, Budapest 2004.
- PUSKELY Mária: *A keresztény Európa szellemi gyökerei*, Kairosz, Budapest 2004.
- SOUTHERN, R. W.: *A nyugati társadalom és az egyház a középkorban*, Budapest 1987.

8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A zsidó és keresztény értékek azonossága	előadás, beszélgetés	házasság
Kereszténység a Mediterráni övezetben	előadás, beszélgetés	római-hellén
Nyugat-Európa kereszténnyé levésének folyamata	előadás, beszélgetés	kelták romanizálása
A Karolingok kultúrmunkája	előadás, beszélgetés	german jelleg
A Nyugat-Római Birodalom kulturális élete	előadás, beszélgetés	írás
Justinianus császársága idején a keresztény építkezések	előadás, beszélgetés	teológus császár
Kulturális élet Bizáncban	előadás, beszélgetés	szellemi-lelki
Egyetemi élet a középkorban	előadás, beszélgetés	autonómia

Könyvészet

- BLOCH, M.: *A feudális társadalom*; Osiris Kiadó, Budapest 2002.
- BRÉHIER L.: *Bizánc tündöklése és hanyatlása*, Budapest 1999
- BROWN, P.: *Az európai kereszténység kialakulása*, Budapest 1999.
- CHADWICK, A.: *A korai egyház*, Budapest 1999.
- CANNIG, J.: *A középkor politikai gondolkodás története*, Osiris, Budapest 2002.
- CLÉMENT, Ol.: *Kérdések az emberről*, Budapest 2004.
- CSÓKA L.: *Szent Benedek fiainak világtörténete I-II.*, Ecclesia. Budapest 1969.
- DUBY, G.: *A katedrálisok kora. Művészet és társadalom 980–1420.*, Budapest 1984.
- FERDINÁND M.: *III. Ottó, a szent császár*, Balassi Kiadó, Budapest 2000.
- FERRERO G.: *Az ókori civilizáció bukása*, Holnap Kiadó, Budapest 1993.
- FÉLEGYHÁZI J.: *Egyház a korai középkorban*, Budapest 1967.
- FINÁCZY E.: *A középkori nevelés története*, reprint, Budapest 1985.
- FRENYÓ Z.: *Krisztológiai és antropológiai kérdések az ókeresztény gondolkodásban*, Budapest 2002.
- GILSON, É.: *A középkori filozófia szelleme*, Paulus Hungarus / Kairosz, 2000.
- GOFF, J.: *Európa történelméről mesél*, (ford. Szoboszlai M.) Ab ovo, 2003.
- HAMANN, A.: *Így éltek az első keresztények*, Budapest 1987.
- HILL, J., *A keresztény gondolkodás története*, Athenaeum, 2000.
- JAKÓ Zs.: *Társadalom, Egyház, Művelődés*, Budapest 1997.
- JÓNÁS I.: *Európa születése*, Budapest 1991.
- KATUS L.: *A középkor története*, Budapest 2001.
- MAROSI E.: *A középkor művészete I-II.*, Budapest 1996-1997.
- MARTON J.: *Keresztény ókor*, Mentor, Marosvásárhely 2004.
- MARTON J.: *Keresztény középkor*, Mentor, Marosvásárhely 2005.
- MEYENDORFF, J.: *Birodalmi egység és keresztény szakadás*, Budapest 2001.
- MEYENDORFF, J.: *Krisztus az ortodox teológiában*, Budapest 2003.
- PAPP I.: *Nagy Károly és kora*, Debrecen 1997.
- OBOLENSKY D.: *A bizánci Nemzetközösség*, Budapest 1999.
- OSZTROGORSKY, G.: *A bizánci állam története*, Budapest 2001.
- PUSKELY M.: *Keresztény szerzetesség I-II.*, Budapest 1996.
- RICHÉ, Pierre: *II. Szilveszter, az ezred év pápája*, Balassi Kiadó, Budapest 1999.
- SZENNAY A.: *Népek nagy nevelője ...*, SzIT. Budapest 1981.
- SÁRI Pál: *Justinianus császár egyházipolitikai renbdelkezései*. SzIT. Bp. 2012.
- STEAD, C.: *Filozófia a keresztény ókorban*, Osiris, Budapest 2002.
- SZÁNTÓ K.: *A Katolikus Egyház Története I*, Ecclesia. Budapest 1983.
- SZENNAY A.: *Népek nagy nevelője ...*, SzIT. Budapest 1981.
- TIMKÓ I.: *Keleti kereszténység, keleti egyházak*, Budapest 1971.
- TÓTH Imre: *Konstantin-Cirill és Metód élete és működése*, Budapest 1991

- VANYÓ L.: *Az ókeresztény egyház és irodalma I. (1-3. sz.)*, Jel Kiadó, Budapest 1997.
- VANYÓ L.: *Az ókeresztény egyház és irodalma II. (4-8. sz.)*, Jel Kiadó, Budapest 1999.
- VANYÓ L.: *Bevezetés az ókeresztény kor dogmatörténetébe*, SzIT, Budapest 1998.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A hallgató képességet nyer egyéb teológiai tantárgyak tanulásához
- A hallgatóban kialakul a helyes egyháztörténelmi szemlélet
- A kultúrértékeket megbecsülő ember

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Első vizsgaidőpontban	záróvizsga	1/2
10.5 Szeminárium	szemeszter idején	parciális vizsga	1/4
	szemináriumi munka	szakdolgozat	1/4
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei:			
<ul style="list-style-type: none"> • Az előadott kurzus és a szeminárium keretén belül feldolgozott anyag általános ismerete, esetlegesen a tanár rávezetésével 			

Kitöltés dátuma

2014. április 29.

Előadás felelőse

Dr. Marton József

Szeminárium felelőse

Dr. Marton József

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2014. május 5.

Intézetigazgató

Dr. Vik János